

БІБЛІОТЕКА УЧНЯ
початкових класів

УКРАЇНСЬКА МОВА

3 (2)

клас

КАРТКИ

**оперативного
контролю**

Походжай Н.Я., Шост Н.Б.

**Картки оперативного контролю знань з української мови.
3(2) клас.** Тернопіль. "Богдан", 1997. – 32 с.

У посібнику подано 27 карток (по 2 варіанти) з української мови для оперативного контролю знань учнів 3(2) класу по всіх темах діючої програми. Посібник призначений для самостійної роботи учнів і контролю їх знань з боку вчителів та батьків.

Рецензенти: Будна Н.О. – вчитель початкових класів.
Головка З.Л. – вчитель початкових класів.

Комп'ютерна верстка: Козуб І.О.

Всі права застережені
All rights reserved

Видавець Богдан Будний
Свідоцтво №65009963 від 25.09.1995 р.
м.Тернопіль, вул. Танцорова, 11.
Тел. (0352) 253806, факс (0352) 267829

Віддруковано з готових діалозитивів
у Жовківській друкарні
видавництва Отців Василян "Місіонер".

292310, м. Жовква Львівської обл.,
вул. Василянська, 8.
Зам. № 885

ISBN 966–7224–09–0

©Походжай Н.Я.,
Шост Н.Б.
©ПП Будний Б.Є., 1997

У посібнику подані завдання відповідно до програми з української мови для учнів 3(2)-го класу. Кожне з них містить два варіанти.

Вчитель не має можливості усно опитати на уроці всіх учнів. Наш посібник дає змогу налагодити оперативний зв'язок між учителем і учнем, своєчасно виявити й ліквідувати прогалини в знаннях, інтенсифікувати пізнавальну діяльність школярів, зекономити час при перевірці знань.

Для підготовки картки до роботи треба:

- Зробити прорізи у місці пунктирних ліній.
- Вирізати з паперу смужку, яка б відповідала ширині прорізів і була б довшою від картки. На кінцях смужки записати: вгорі – дату, прізвище учня, номер картки; внизу – суму балів, оцінку (див. зразок).
- Розділити смужку олівцем по вертикалі на дві частини. Зліва (на широкій частині) учень виконує завдання, а справа вчитель робить помітки про правильність його виконання.

Алгоритм використання карток такий:

- Прочитай завдання.
  - Ознайомся зі змістом картки.
  - Відповіді запиши на лівій частині смужки, вставленої в прорізи.
  - На смужці вгорі запиши дату, своє прізвище, номер картки.
- Кожне правильно виконане завдання оцінюється двома балами. Для виставлення оцінок рекомендуємо таку шкалу:

Кількість набраних балів	18-20	14-16	10-12	менше 10
Оцінка	5	4	3	2

Зразок роботи з карткою №1.

12.09.1997
Іванюк С.
№1, в. 1

І Речення

1. Доповни речення

1.		
Мама вишиває (що?)	рушник.	+
Андрій співає (як?)	гарно.	+
Сонце зайшло (за що?)	за ліс.	+
До школи поспішають (хто?)	діти.	+
Птахи відлітають (куди?)	у вирій.	+
Зимові дні (які?)	спекотні.	-
Бабуся приготувала смачну (що?)	борщ.	-
Ліс восени став (який?)	жовтий.	+
Мийте руки перед (чим?)	їдою.	+
На небо впливало весняне (що?)	місяць.	-

Сума балів 14
Оцінка 4
Підпис вч.

Збірник карток оперативного контролю знань буде корисним для самостійної роботи учнів і контролю їх з боку вчителів і батьків.

Використання карток також дає можливість проводити тематичний облік знань, диференціювати навчання, контролювати міцність засвоєння матеріалу (при повторному використанні таких самих завдань) і т.д. Вчитель сам визначає тривалість роботи з картками, в залежності від складності завдань і рівня підготовленості учнів.

Багаторічний досвід організації оперативного контролю знань учнів відповідно до розробленої у посібнику схеми свідчить, що в такий спосіб вдається вчасно корегувати прогалини в знаннях учнів, добиватися міцності і глибини засвоєння знань.

1. Доповни речення

- Мама вишиває (що?)
Андрій співає (як?)
Сонце зайшло (за що?)
До школи поспішають (хто?)
Птахи відлітають (куди?)
Зимові дні (які?)
Бабуся приготувала смачну (що?)
Ліс восени став (який?)
Мийте руки перед (чим?)
На небо впливало весняне (що?)

- Мама спекла смачний (що?)
У лісі розквітли (що?)
Земля ще вкрита (чим?)
Птахи повертаються (з чого?)
Влітку сонце (яке?)
На деревах досягають (що?)
Прочитай вірш (як?)
Білка запасає на зиму (що?)
Стукотить дятел (по чому?)
Павлик пише (як?)

2. *Постав у кінці речення потрібний знак*

1.

Сонце заходить, цілуючи гай
 Пливи, човнику, до синього моря
 Куди ти біжиш, струмочку
 Хай завжди буде сонце
 Які ознаки у пізньої осені
 Спи, моя мамо, спи, моя мила
 Правда у вогні не горить
 Ми любимо землю свою
 Виростає, калино, під моїм вікном
 Пожовтіло листя на березах

2.

Вулицями бігли веселі струмочки
 Хто сьогодні черговий у класі
 Яка чудова осінь
 Зайчику, де ти бував
 Був чудовий осінній день
 Куди відлітають пташки восени
 Друзі, допоможіть пташкам взимку
 На траві блищать росинки
 Я люблю свою маму
 Оберегайте природу рідної землі

3. *Випиши граматичну основу речення*

1.

Сердитий вітер завива.
 Пливе човен річкою.
 Шелестить золота пшениця.
 Лунає над полем пісня.
 Олесь вивчив вірш.
 Пишно розквітли квіти.
 Ми живемо у Тернополі.
 Лисичка риє глибокі нори.
 Іра читає казки.
 Квітне рідна земля.

2.

Марійка доглядає курчат.
 Сонце встає над обрієм.
 У небі погасла остання зіронька.
 Верби вплітають зіроньки в коси.
 За хмари сховалося сонце.
 Павлик читає цікаву книгу.
 Прийшла справжня весна.
 Падає пухнастий сніжок.
 На узліссі панує тиша.
 Хлопчики ловлять рибу.

8 II Слово. Значення слова. Будова слова

4. Добери синоніми

1.
Кмітливий
Боятись
Мужність
Шлях
Спритний
Хата
Учень
Веселий
Відважний
Іти

2.
Говорити
Робота
Вбрання
Розумний
Пухкий
Мерзнути
Малий
Радісний
Їжа
Дорога

II Слово. Значення слова. Будова слова 9

5. Добери антоніми

1.
Вузький
Голосно
Сміливий
Холод
Бігати
Кинути
Вхід
Зима
Похмуро
Гарячий

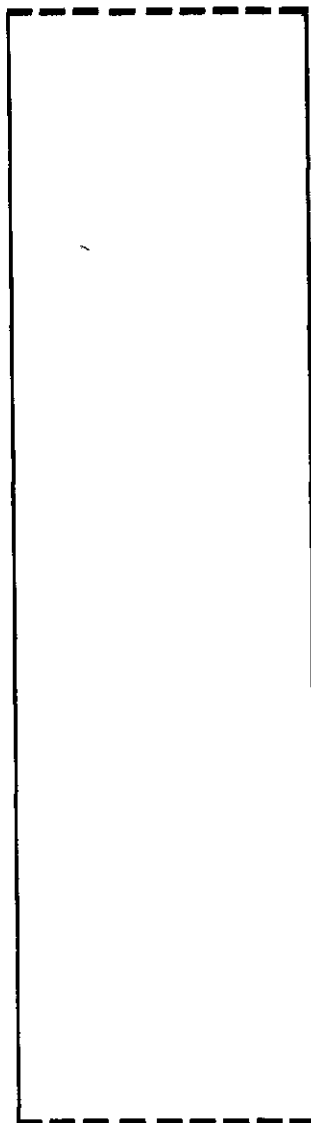
2.
Злий
Кислий
Сваритися
День
Повільно
Початок
Горе
Шепотіти
Холодний
Добрий

10 || Слово. Значення слова. Будова слова

6. Добери споріднені слова

1.
Праця
Грибний
Квітка
Дубовий
Веселка
Зернистий
Маленький
Святкувати
Посадка
Зима

2.
Вигадка
Синоч
Радісний
Бережок
Прекрасний
Проліски
Хмарка
Ходьба
Сонечко
Веснянка

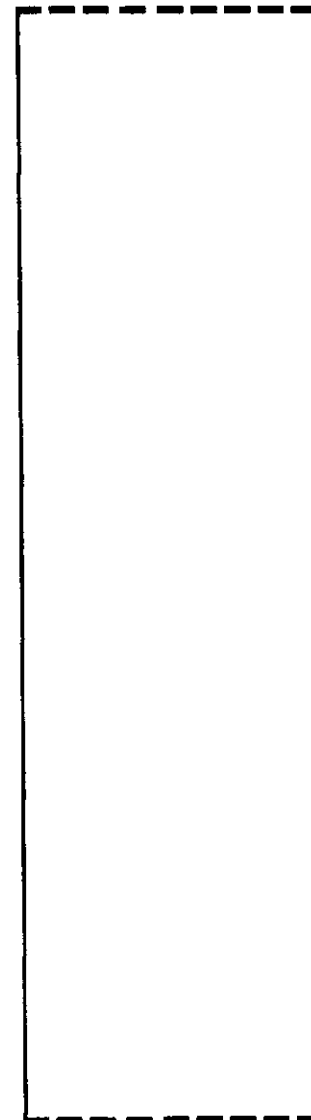

11 || Слово. Значення слова. Будова слова 11

7. Утвори слова з наведених частин

1.
-ян-, -ий, трав'-
-ков-, -ий, книж-
-ий, папер-, -ов-
-сад-, по-, -к-, -а
-ин-, -ий, пташ-
-мов-, -а, роз-
-оньк-, -а, зим-
-ов-, -ий, дощ-
-ок-, сніж-
-а, -еньк-, мал-

2.
-ячн-, -ий, сон-
-ечк-, доріж-, -а
по-, -ник-, дорож-
-ок-, -ий, глиб-
-іст-, -и, машин-
-яр-, -і, школ-
-ок-, гриб-
ліс-, -ий, -ов-
-чик, гороб-
-ик-, кот

12 Слово. Значення слова. Будова слова

8. Встав е або и

1.

Кр
С
М
Д
В
Ч
Дер
Т
Гр
Ц

ло.
стра.
тро.
рево.
чоріє.
твер.
в'яний.
атр.
бний.
буля.

2.

Ч
Ст
Шв
К
Бл
Л
Л
Пш
Оз
Кал

решня.
повий.
дкий.
шеня.
зенько.
генький.
сточок.
ниця.
ро.
ндар.

13 Слово. Значення слова. Будова слова

*9. Встав пропущені букви
(д-т, дь-ть, з-с, зь-сь, ж-ш, г-х, б-п)*

1.

Ре
Ле
Ва
Сте
Моло
Про
Знахі
Ски
Кла
Коло

ка.
ко.
ко.
ка.
ба.
ба.
ка.
ка.
ка.
ка.

2.

Кі
Ни
Пру
Кни
Ягі
Ні
Хлі
Прика
Боро
Ле

ті.
ко.
кий.
ковий.
ка.
ка.
чик.
ка.
ба.
кий.

14 II Слово. Значення слова. Будова слова

10. Утвори слова за допомогою префіксів *роз-*, *без-*

1.

казати
нести
бити
жалісний
грамотний
сипати
кинути
садити
надійний
писати

2.

захисний
смішити
малювати
питати
в'язати
совісний
плести
з'єднати
їзд

I Слово. Значення слова. Будова слова 15

11. Утвори слова за допомогою префіксів *з-*, *с-*

1.

казати
дати
сипати
терти
ховати
кинути
писати
лити
фотографувати
шити

2.

класти
кипіти
жати
творити
ходити
робити
різати
крутити
ліпити
міряти

16 II Слово. Значення слова. Будова слова

12. Утвори за допомогою суфіксів
слова

1.

Кущ
Ліс
Сад
Пень
Школа
Вода
Море
Хліб
Хата
Чуб

2.

Ліки
Казка
Зуб
Ріка
Хмара
Доріжка
Сніг
Гілка
Дуб
Клен

II Слово. Значення слова. Будова слова 17

13. Познач будову слова

1.

Льон
Лісок
Зелень
Пічка
Книжка
Дубовий
Шкіряний
Подорож
Приніс
День

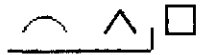
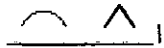
2.

Напис
Дзвінкий
Клен
Думка
Мирний
Грибки
Садок
Пролісок
Перехід
Тінь

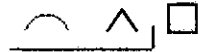
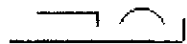
18 Слово. Значення слова. Будова слова

14. Підбери по два слова до кожної схеми

1.

2.

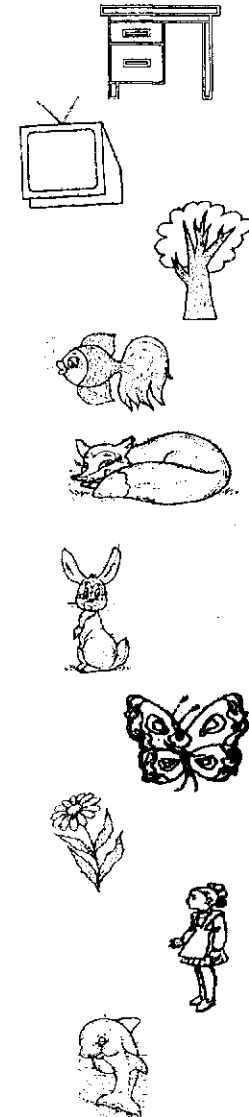

III Іменник

15. Запиши запитання до назв предметів

1.

2.

16. Допиши загальну назву до кожної групи іменників

1.

Тигр, ведмідь, осел, заєць -
 Карась, щука, окунь -
 Джміль, бджола, оса -
 Щиглик, синиця, беркут -
 Фіалка, ромашка, тюльпан -
 Мурка, Пушок, Красуля, Лиска -
 Соснівка, Петрики, Калинівка -
 Карпати, Медобори, Альпи -
 Петрівна, Іванівна, Степанович -
 Дуб, клен, береза, ясен -

2.

Оля, Оксана, Андрій, Роман -
 Київ, Тернопіль, Львів, Канів -
 Дніпро, Дунай, Серет, Черемош -
 Шевченко, Франко, Глібов -
 Орел, снігур, шишкар -
 Тополя, явір, граб -
 Яблуко, груша, слива -
 Огірок, помідор, морква -
 Смородина, малина, агрус -
 Шафа, диван, крісло, ліжка -

17. Визнач число іменників

1.

Місто
 Учні
 Вересень
 Вікна
 Береза
 Листок
 Яблуко
 Стілець
 Ручки
 Книжка

2.

Плечі
 Лимон
 Заєць
 Дерева
 Ріки
 Батько
 Море
 Садок
 Олівці
 Зошити

18. Визнач рід іменників

1.

Іграшка
Слоненя
Ведмідь
Хлоп'я
Орлятко
Олівець
Яблуня
День
Котик
Лисиця

2.

Село
Зошит
Радіо
Метелик
Малюнок
Хустина
Книжка
Блюдечко
Крісло
Літак

19. Поста в іменники у множині

1.

Абрикос
Верблюд
Трамвай
Море
Серце
Вікно
Кишеня
Секунда
Палець
Заєць

2.

Щока
Садок
Будинок
Сніжинка
Дерево
Вулиця
Яблуко
Лялька
Хлопець
Олень

20. До поданих іменників добери
прикметники

1.
  - Зайчик (який?)
  - Ялинки (які?)
  - Дощ (який?)
  - Дорога (яка?)
  - М'яч (який?)
  - Настрій (який?)
  - Їжачок (який?)
  - Дівчинка (яка?)
  - Яблуко (яке?)
  - Небо (яке?)

2.
  - День (який?)
  - Ліс (який?)
  - Весна (яка?)
  - Сонце (яке?)
  - Лисичка (яка?)
  - Листя (яке?)
  - Лимон (який?)
  - Дерева (які?)
  - Струмок (який?)
  - Фіалка (яка?)

21. Визнач рід прикметників

1.
  - Шумить осінній сад.
  - Повіває легенький вітерець.
  - Ласкаве сонце гріє нас.
  - Сестра читає цікаву книжку.
  - Крислатий дуб росте на узліссі.
  - Біленька хатка стоїть край села.
  - Летить білий сніжок.
  - Зацвіла чудова квітка.
  - За селом розкинувся широкий лан.
  - У шкільному саду ростуть яблуні.

2.
  - Химерна сніжинка сіла на долоню.
  - Випав пухнастий сніг.
  - Соловей гарний голосом.
  - Найкраще багатство - здоров'я.
  - По синьому морю пливе корабель.
  - Надійшла весна прекрасна.
  - Хлюпоче синя річка.
  - Діти посадили маленьке деревце.
  - Лягло відпочити привітне сонечко.
  - Мовчить зимовий ліс.

22. Запиши подані словосполучення у множині

1.

Біле поле
Синя фарба
Міцний сон
Теплий день
Зелений ліс
Цікавий вірш
Шовкова нитка
Чисте поле
Глибоке море
Тиха річка

2.

Рідне слово
Козацька пісня
Жовте яблуко
Стигла ягода
Цікава гра
Старий дуб
Висока гора
Минулий рік
Довга коса
Чисте вікно

23. Визнач час дієслів

1.

Прилетів
Сидить
Виходить
Зайшов
Збиратиме
Висипав
Зайде
Принесуть
Малює
Напише

2.

Бачить
Прилетить
Відніс
Накрив
Читають
Розмовляє
Відсвяткували
Перепливе
Креслить
Випаде

24. Постав подані дієслова в
минулому часі

1.

Летять
Тануть
Читає
Ходить
Рухається
Пливе
Пишуть
Випурхне
Співають
Готують

2.

Мріють
Йде
Малює
Запросять
Дрімають
Виростем
Цвіте
Розкажуть
Бережуть
Зв'яже

25. Постав подані дієслова в
майбутньому часі

1.

Дзвенить
Розтанув
Полив
Носить
Співають
Кладе
Зустрів
Йде
Плаває
Працював

2.

Загриміло
Морозить
Служить
Запарувала
Ліпить
Прибіг
Розібрав
Знайшов
Любить
Читає

26. Визнач рід дієслів

1.
 Ходила
 Співав
 Носило
 Зійшло
 Рахувала
 Щебетав
 Знав
 Прожив
 Занесло
 Працювала

2.
 Бачила
 Зайшло
 Пряла
 Пошив
 Змалював
 Шуміло
 Зготувала
 Пригріло
 Загубив
 Щезнула

27. Постав дієслова в неозначеній формі

1.
 Любиш
 Ходять
 Кричиш
 Учишся
 Садили
 Намалюєш
 Несеш
 Причісуєшся
 Носиш
 Просиш

2.
 Сидиш
 Вітаєшся
 Кличеш
 Працюють
 Смієшся
 Тужиш
 Дружиш
 Рубаєш
 Читаєш
 Шумить

ЗМІСТ

Передмова.....	3
I Речення	
1. Доповни речення.....	5
2. Постав у кінці речення потрібний знак.....	6
3. Випиши граматичну основу речення.....	7
II Слово.Значення слова.Будова слова	
4. Добери синоніми.....	8
5. Добери антоніми.....	9
6. Добери споріднені слова.....	10
7. Утвори слова з наведених частин.....	11
8. Встав <i>е</i> або <i>и</i>	12
9. Встав пропущені букви.....	13
10. Утвори слова за допомогою префіксів <i>роз-</i> , <i>без-</i>	14
11. Утвори за допомогою префіксів <i>з-</i> , <i>с-</i> нові слова.....	15
12. Утвори за допомогою суфіксів нові слова.....	16
13. Познач будову слова.....	17
14. Підбери по два слова до кожної схеми.....	18
III Іменник	
15. Запиши назви предметів і постав до них запитання.....	19
16. Допиши загальну назву до кожної групи іменників.....	20
17. Визнач число іменників.....	21
18. Визнач рід іменників.....	22
19. Постав іменники у множині.....	23
IV Прикметник	
20. До поданих іменників добери прикметники.....	24
21. Визнач рід прикметників.....	25
22. Запиши подані словосполучення у множині.....	26
V Дієслово	
23. Визнач час дієслів.....	27
24. Постав подані дієслова в минулому часі.....	28
25. Постав подані дієслова в майбутньому часі.....	29
26. Визнач рід дієслів.....	30
27. Постав дієслова в неозначеній формі.....	31